

Minnesanteckningar

Ordföranderåd 17 mars 2023

Plats: Hotell Gustaf Fröding, Karlstad kl 13.15

Inledning

Ordföranderådets vice ordförande, Henrik Frykberger, Sunne kommun, inleder och hälsar välkommen till dagens möte.

Åsa Johansson, ordförande i Ordföranderådet har förhinder att delta på dagens möte.

”Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet” DS 2023:3, föredragning och dialog

Erik Evestam och Marcus Smedman, Region Värmland

I utredningens uppdrag ingår att analysera och ta fram förslag till en långsiktigt hållbar inriktning för statens ansvar för flygplatserna i Sverige, så att behoven av en grundläggande tillgänglighet för medborgare, näringsliv och samhällsviktigt flyg i hela landet tillgodoses.

Marcus Smedman, strateg på Region Värmland går igenom utredningen som presenterades 15 februari 2023 samt hur resultatet kan komma att påverka de värmländska flygplatserna i Karlstad, Hagfors, Torsby.

Peter Norman, huvudansvarig för utredningen anser att flygtrafiken är betydelsefull för Sverige, nu och i framtiden. Om hela Sverige ska leva krävs tillgängliga flygplatser och samhällsviktigt flyg måste prioriteras långsiktigt. Flyget måste säkerställa att man uppnår egna och Sverige klimatpolitiska mål.

Arlanda flygplats är en tillgång för Sverige och har en särställning som nationellt flygplatsnav. Utredaren konstaterar att före pandemin ökade utrikestrafiken under många år medan inrikestrafiken legat på relativt stabil nivå. Nu ses åter en ökning av utrikestrafik efter covid-19 pandemin.

Bedömning av läget är att luftfart behöver ställa om för att möta miljö- och klimatutredningar. Utan statligt stöd kommer tillgängligheten att försämrats och icke statliga flygplatser riskeras läggas ned.

Beredskapssystemet riskeras om det inte finns flygplatser, utredningen föreslår införande av fler flygplatser i nationella basutbudet och på så vis få fler beredskapsflygplatser vilket innebär tillgänglighet för samhällsviktig luftfart dygnet runt. Krav som ställs för att erhålla statligt stöd är fossilfrihet, aktiebolag, statlig representation i aktiebolagen, krav på infrastruktur avseende tankning av el och biobränsle.

Utvecklat stöd till icke statliga flygplatser är del av utredningen och utredare Peter Norman föreslår att systemet med årligt statligt stöd till icke statliga flygplatser justeras och stödet villkoras för:

- icke statliga flygplatser som har flyglinjer med allmän trafikplikt
- icke statliga flygplatser som ingår i statligt nä av beredskapsflygplatser

Det statliga stödet villkoras genom krav på tillgänglighet, effektivitet, fossilfri verksamhet och utifrån totalförsvarets behov.

Trafikverket är den myndighet som beslutar om allmän trafikplikt och upphandlar flygtrafik. Förslag om ändringar i allmänna trafikplikten för flyglinje Torsby/Hagfors-Arlanda är att linjen ersätts med anslutningstrafik.
Ny allmän trafikplikt införs från Karlstad airport.

Nät av kompletterande helikopterflygplatser för samhällsviktig verksamhet bör etableras, statlig stöd inrättas och Trafikverket får i uppdrag att säkerställa att nät med denna typ av flygplatser finns.

Process framåt

Remissrunda pågår fram till 23 maj 2023

Utredarens föreslår att förändringarna om allmän trafikplikt införs från oktober 2027 då nuvarande flygupphandling löper ut.

Slutsatser och reflektioner av Marcus Smedman, strateg Region Värmland;

- Stort steg framåt jämfört med nuvarande situation i ett nationellt perspektiv. Staten tar större ansvar för regionala flygplatser
- Kommer att stärka Sveriges förmågor i tider av fred och ofred
- Om Karlstad Airport får allmän trafikplikt kommer tillgängligheten och beredskapen för flera kommuner i Värmland att förbättras
- Tillgängligheten till norra Värmland kommer att minska genom längre restider till Stockholm/Arlanda om allmän trafikplikt upphör

Peter Jonsson, KSO Torsby kommun.

Hela Värmlands stöd behövs för att rädda flygplatserna i norr, viktigt att de, precis som Karlstad airport finns kvar. Kommunerna kan inte drifva verksamheten själva då beräknad kostnad för 4 år är 84 miljoner kronor.

Torsby flygplats är Sveriges näst nyaste flygplats och investeringar om 45 miljoner från staten har gjorts.

Flygplatsen behöver vara kvar av många orsaker, Svensk luftambulans lyfter vikten av att kunna tanka och hämta/lämna patienter.

Näringslivet påverkas, dels företag som verkar på flygplatsen som inte kan vara kvar med 20-30 anställda, planer på utbyggnad av fabrik i kommunen med ett 100-tal arbetstillfällen gör av den behövs. Många småföretagare i kommunen flyger till Stockholm över dagen för möten och sedan hem.

I dagens säkerhetspolitiska läge är flygplatsen en bra placering för militärverksamhet.

Torsby kommun har beviljats EU-medel för drönarflyg. Uppstart kommer ske under hösten. Information i press under kommande vecka.

Jens Fischer, KSO Hagfors kommun

Förslaget kom överrumplande, hade snarare trott på förslag på utveckling. Även i Hagfors kommun finns stort näringsliv som är beroende av linjen. An en gång lämnar staten landsbygden, ska vi utveckla hela Värmland måste vi också se hela Värmland.

Diskussioner och frågor från mötesdeltagare gällande ekonomi och remissvar

Hur mycket går regionen in i Karlstad airport och kan de summorna läggas till flygplatser i norr? Marcus Smedman menar att det är för tidigt att säga. Finansiering från staten till alla tre flygplatser ses som liten chans, men självklart önskvärt.

På Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum finns presentationen till denna programpunkt i sin helhet, även länk till [Remiss av Ds 2023:3 Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet - Regeringen.se](#)

Förslag till ställningstagande om Nya Perspektiv

Ordföranderådet gav den 21 oktober 2022 uppdrag till Direktörsberedningen i uppdrag att se över Nya Perspektivs befintliga struktur och upplägg med utgångspunkt i att tydliggöra Nya Perspektivs roll, dvs var och hur Nya Perspektiv finns som del i samverkansstrukturen, inom ramen för Samverkansavtal Värmland. Direktörsberedningens förslag presenterades vid möte 24 februari.

Ordföranderådets ställningstagande för att tydliggöra Nya Perspektivs roll i samverkansstrukturen föreslås

1. Namnet styrgruppen för Nya Perspektiv behålls
2. Styrgruppen för Nya Perspektiv ska bestå av fyra ledamöter från kommunerna (dvs fyra ledamöter från Ordföranderådet (KSO)) samt fyra ledamöter från regionen (regionstyrelsens ordförande samt ordförande/ representant i respektive sakområdesforum).

Förslag på ledamöter

Från kommunerna:

Lars Nilsson
Hanna Andersson
Solweig Gard
Malin Hagström

Från regionen:

Åsa Johansson
Daniel Schützer
Sofia Magnusson
Stina Höök

3. Uppmärksamma vikten och behovet av återkoppling från styrgruppen för Nya Perspektiv och dess möten till övriga förtroendevalda inom kommuner och region för att öka delaktighet och kunskap.

4. Den nya styrgruppen tar över ansvaret i samband med konferensen för Nya Perspektiv den 4-5 maj 2023 och styrgruppens uppdrag gäller mandatperioden ut, dvs 31 december 2026

Ordföranderådet ställer sig bakom ovanstående förslag till ställningstagande.

De gemensamma resurserna (DGR), information

Lars Christensen, Region Värmland

Lars Christensen, biträdande regiondirektör går igenom för Ordföranderådet vad de gemensamma resurserna innebär och bakgrunden till att de finns.

Den nya organisationen Region Värmland övertog 2019 flera ansvar från tidigare uppdrag och organisationer och med detta även kvarvarande medel. De uppgick till ca 200 miljoner kronor, de så kallade gemensamma resurserna. Hur medlen är placerade och redovisning av ekonomin återkommer Lars Christensen med.

Resurserna ska användas för att möta gemensamma utmaningar som prioriteras av både Region Värmland och Värmlands kommuner. Alla parter har möjlighet att initiera ärenden och beredning av dessa görs i Ordföranderådet med av stöd direktörsberedningen. Ställningstagande tas i konsensus.

Under 2021 genomfördes gemensamt arbete kring inriktning och hantering kring de gemensamma resurserna.

Arbetet landade i en överenskommelse som biläggs det gällande "Samverkansavtal Värmland". Överenskommelsen heter "Överenskommelse om Region Värmlands och Värmlands kommuners hantering av de gemensamma resurserna för Värmlandsstrategins genomförande, från kommunalförbundet Region Värmland och Värmlandstrafik AB" och under senhösten 2021 fattade samtliga kommun- och regionfullmäktigeförsamlingar i Värmland beslut om överenskommelsen.

Överenskommelse gäller tills vidare eller tills pengarna är slut.

På Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum kan presentationen läsas i sin helhet.

[Överenskommelse RV-Kommun om DGR \(slutversion\)](#)

Implementering av mixtrafik och bussklubben i kommunerna i Värmland - förslag till ställningstagande om att nyttja de gemensamma resurserna.

Lars Christensen, Sebastian Tay Hannebo Region Värmland

Vid dagens möte föredras rubricerat ärende inför ställningstagande på Ordföranderådet 21 april.

Genom en extra satsning på mixtrafik och bussklubben under perioden 2023–2025 är det möjligt att skapa förutsättningar för implementering av tjänster som kommunerna gett i uppdrag till Region Värmland att planera.

Mixtrafik

Är en tjänst som låter allmänheten boka sig ombord på skolbussarna vilket ökar tillgänglighet till kollektivtrafik på landsbygden.

Via en bokningssida med login via bank-id kan resenärer erbjudas plats på bussen, bokning och betalning sker via sidan. I dagsläget är tre kommuner ansluta, Arvika, Grums, och Kil.

Arvika kommun startade i december 2022 på fyra bussar och har i genomsnitt haft 1 bokning per dag.

Kils kommun har haft i gång sin verksamhet i snart ett år, april -22. Få bokningar totalt, översyn av linjebehov och kommunikation om möjligheten att boka plats ska göras.

I Grums kommun har pilotprojektet slagit väl ut, så pass att kommunen vill utöka från tre bussar till fem stycken linjer.

Bokning av platser görs främst av elever, kompisåkningar, föräldrar till barn som är berättigad till skolskjuts. Koppling till skolan för de som åker med eftersom det är där bussen stannar.

Besparingar är en effekt, potentiell intäktskälla för kommunerna. Kompisåkning ökar livskvalite', fordonen nyttjas mer, lättare att få ihop livspusslet för många då elever kan bokas på annan tid än ordinarie skolskjutstid.

Bussklubben

En skoltrafikapp utvecklad för att öka skoltrafikens kvalitet för elever och närstående, samt underlätta arbetet för kommuner, entreprenörer och kollektivtrafiken.

Grums och Arvika har varit pilotprojekt med 1000 elever.

I realtid kan elever se vart bussen befinner sig, viktig störningsinformation skickas i notisform, barnen kan skapa en egen avatar, vilka vänner som ska med, spela spel och quiz, besöka klubbhus.

Effekter som pilotkommunerna och kollektivtrafiken ser på användandet av appen är:

- Kundnöjdhet
- Bättre störningsinformation
- Buss på Karta i appen
- Tryggare för anhöriga
- Roligare att åka skolbuss
- Minskad trängsel vid skolorna
- Besparingar
- Arbetstid
- Mindre administration
- Miljö
- Fler som nyttjar sin skolskjuts
- Färre bilar som skjutsar
- Framtidens hållbara resenärer

Kostnad för att införa i alla kommuner är 5 miljoner kronor. Utöver det tillkommer löpande kostnader för underhåll, ta till vara på data och arbetsinsats från regionen på 1 miljon kronor.

Fråga: Kommunerna vill ha funktionen sägs det, hur har frågan ställts?

Svar: Önskan att trafikstörningar skulle förbättras, många som frågat om möjlighet att resa med skolbussen. Viktigt att ha ett system där eventuella extra passagerare identifierar sig. Kort tid som det varit igång, utvärdering om vad det kan ge kommuninvånarna och kommunikation ut om tjänsten planeras.

Inspel: Positivt att se och superspännande att se att bland annat gymnasieungdomar ges möjligheten att resa med, det skulle kunna ge dem möjlighet att dagspendla till skola och inte behöva inackordering.

Inspel: Torsby kommun ställer sig bakom till kostnaden på 1 miljon kronor årlig.

Inspel: Kristinehamn kommun ställer sig bakom men åsikten är att skoltrafik är kommunernas ansvar och att regionen ska ta kostnaden för medresenärer eftersom det är kollektivtrafik

[Förslag till ställningstagande om mixtrafik och bussklubben](#)

Nominering av två ledamöter och två ersättare från kommunerna till styrelsen för den ideella föreningen Friskvården Värmland

Förfrågan har inkommit från Friskvården Värmland om nominering av två ledamöter och två ersättare från kommunerna till styrelsen för Friskvården Värmland. Frågan var uppe vid Ordföranderådets möte den 24 februari.

Ordföranderådets ställningstagande om nominering av kommunala ledamöter och ersättare till styrelsen i Friskvården Värmland

Ordinarie:

Ann Mlakar, Säffle
Robin Olsson, Årjäng

Ersättare:

Malin Hagström, Grums
Hanna Albertsson, Eda

Ordföranderådet ställer sig bakom förslag till nominerade.

[Stadgar för Friskvården Värmland](#)

Övrigt

Jens Fischer, Hagfors kommun, Mathias Lindqvist, Munkfors kommun

Gemensam ansökan om anstaltsetablering i Råda

Behov av anstaltsplatser är stort i Sverige och gissningsvis större framöver.

Värmland är en vit fläck, finns anstalt i Karlskoga men för övrigt tomt. En möjlighet till arbetstillfällen, 1 intagen = 1 vårdare, innebär många personer i arbete inte bara från ansökande kommuner utan från hela länet. Räknar med ca 400 anställda.

Hoppas att man gemensamt i Värmland kan stå bakom ansökan. Kontakt med etableringsfunktion BRV (Business region värmland) viktig, hur kan de bistå med hjälp? Önskar lyfta frågan på ordföranderådet 21 april

Nästa möte

Nästa mötesdatum, 21 april

Kl.13-15

Värmlandsråd och agendan ägnas till workshop Dimensionering av gymnasieskolan.

Kl. 15 (ca)

Extra insatt ordföranderåd för ställningstagande

- *Implementering av mixtrafik och bussklubben i kommunerna i Värmland - förslag till ställningstagande om att nyttja de gemensamma resurserna.*

Medskick

Ni som inte anmält er till konferensen Nya Perspektiv 4-5 maj, gör detta senast 31 mars

Vice ordförande Henrik Frykberger avslutar dagens möte.

Anteckningar skrivna av

Johanna Berglind De Backer
koordinator

Anteckningar justeras av

Henrik Frykberger, vice ordförande Värmlandsrådet

Deltagarlista

Organisation

Namn

Arvika kommun

Hans Karlsson
Peter Söderström

Eda kommun

Hanna Andersson
Magnus Ådén

Forshaga kommun

Per Lawén

Grums kommun

Malin Hagström
Erica Andrén

Hagfors kommun

Jens Fischer

Hammarö kommun

Solveig Gard
Caroline Depui

Karlstads kommun

Mikael Jareke
Ulrika K Jansson

Kils kommun

Anders Johansson

Kommundirektörsnätverket

Frida Poulsen

Kristinehamns kommun

Martin Willén

Munkfors kommun

Mathias Lindqvist
Jan Olof Appel

Region Värmland

Daniel Schützer
Elisabeth Björk

Organisation**Namn**

Region Värmland

Åsa Johansson
Sofia Magnusson
Lars Christensen
Eleonore Åkerlund
Marcus Smedman
Ingrid Strengsdal

Storfors kommun

Johan Rosqvist

Sunne kommun

Henrik Frykberger
Petra Svedberg

Säffle kommun

Dag Rogne

Torsby kommun

Peter Jonsson
Thomas Stjerndorff
Anders Björck

Årjängs kommun

Jonas Åhs
Birgitta Evensson